

**Vízia rozvoja a fungovania
Protimonopolného úradu Slovenskej republiky**

JUDr. Henrich Haščák

V Bratislave dňa 2. 12. 2022

Úvod

V súlade s § 13 ods. 2 zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov a v súlade s uznesením vlády Slovenskej republiky č. 671 zo dňa 26. 10. 2022 vyhlásil Úrad vlády Slovenskej republiky výzvu na predkladanie návrhov na kandidáta na predsedu Protimonopolného úradu Slovenskej republiky (ďalej len „PMÚ“).¹

Tento dokument má za cieľ prezentovať víziu rozvoja a fungovania PMÚ z pohľadu mojej osoby ako kandidáta na funkciu predsedu PMÚ. Ako **odborný projekt** predstavuje jeden z dokladov predkladaných vo výberovom konaní na funkciu predsedu PMÚ.

V prvej časti uvádzam stručne východiskovú situáciu. V druhej časti približujem svoju víziu smerovania PMÚ jednak všeobecne a jednak priblížením opatrení, ktorými by som chcel plniť stanovené ciele.

---

¹ <https://www.vlada.gov.sk/vyzva-na-predkladanie-navrhov-na-kandidata-na-predsedu-pmu-sr-2022/>

Východiská - súčasná situácia

PMÚ je ústredným orgánom štátnej správy, ktorý má za úlohu podporovať hospodársku súťaž a chrániť ju pred nedovolenými kartelmi, vertikálnymi dohodami, zneužívaním dominantného postavenia, zakázaným konaním orgánov štátnej správy, územnej i záujmovej samosprávy. PMÚ poskytuje tiež *ex ante* ochranu zdravému súťažnému prostrediu tým, že kontroluje koncentrácie, ktoré spĺňajú notifikačné kritériá. Úrad plní zároveň úlohu koordinátora štátnej pomoci a minimálnej pomoci. Ako orgán verejnej správy vykonáva verejnú moc a rozhoduje v mene štátu, Slovenskej republiky. Zároveň vykonáva činnosti národného súťažného orgánu a je zapojený do Európskej siete pre hospodársku súťaž.

V súlade so svojimi úlohami a právomocami PMÚ presadzuje právo hospodárskej súťaže predovšetkým v rámci rozhodovacej činnosti a pri posudzovaní notifikovaných koncentrácií. PMÚ prispieva k súťažnej stabilite legislatívno-právneho rámca pripomienkovaním návrhov všeobecne záväzných právnych predpisov a materiálov predložených do medzirezortného pripomienkového konania.

Právna úprava, ktorú PMÚ presadzuje, bola v roku 2021 revidovaná a pretavená do nového zákona a vyhlášok úradu. V značnej miere je legislatíva ovplyvnená legislatívou na úrovni Európskej únie a výkladom Súdneho dvora Európskej únie, čo na jednej strane zužuje priestor pre vlastnú tvorbu, na druhej strane cezhraničná spolupráca prispieva k jej skvalitneniu, jednotnému výkladu, a tým k zvýšeniu právnej istoty v rámci celoeurópskeho priestoru.

Úrad presadzuje aj koncept tzv. súťažnej advokácie, ktorým sa snaží dať do povedomia širokej odbornej i laickej verejnosti pravidlá súťažného práva a možné súťažné problémy, ktoré identifikuje. Za tým účelom PMÚ rozvíja živú spoluprácu nielen s Európskou komisiou, ostatnými národnými súťažnými orgánmi, ústrednými orgánmi štátnej správy, ale aj univerzitami a inštitúciami. PMÚ upozornil na súťažné problémy platnej a účinnej legislatívy štátne orgány a samosprávu prostredníctvom tzv. advokačných listov.

Vo všeobecnosti možno povedať, že PMÚ sa etabloval v očiach verejnosti ako dôstojný a kompetentný úrad otvorený konštruktívnej diskusii a návrhom na skvalitnenie či už svojich procesov ako aj súťažného prostredia na Slovensku.

V zmysle organizačného poriadku zo dňa 1. 3. 2022² sa PMÚ vnútorne delí na organizačné útvary, ktorými boli odbory kopírujúce nosné zameranie odbornej činnosti úradu, oddelenia a iné špecializované útvary.

---

² https://www.antimon.gov.sk/data/files/1798_webova-verzia-organizacnej-struktury-protimonopolneho-uradu-slovenskej-republiky-od-1-3-2022.pdf?csrc=1454393596133136854

Vízia rozvoja a fungovania PMÚ

Mojím záujmom je predovšetkým pokračovať v nastolenom trende a reagovať na výzvy súčasného obdobia vyvolané dôsledkami pandémie, vojnového konfliktu na Ukrajine a hroziacej energetickej krízy. Ťažšie časy môžu so sebou priniesť rozvoj čerpania štátnej pomoci, potrebu zvýšenej regulácie zo strany štátu, ale aj odchod niektorých hráčov z trhu resp. spájanie podnikateľov, čo môže mať negatívny dopad na konkurenčné prostredie a koniec koncov spotrebiteľa.

Rád by som upevnil a ďalej rozvíjal postavenie PMÚ ako rešpektovanej transparentnej, nezávislej, dôveryhodnej a fundovanej autority, ktorá nielen *ex post* hasí vzniknuté protisúťažné problémy a sankcionuje aktérov nedovoleného konania, ale sa aj podieľa na formovaní zdravého konkurenčného prostredia na Slovensku svojím proaktívnym prístupom a edukáciou v oblasti hospodárskej súťaže.

Mojim cieľom je naplňať záujem vlády Slovenskej republiky deklarovaný v jej Programovom vyhlásení na roky 2020 - 2024 a prispieť k vytváraniu priaznivých podmienok podnikateľského prostredia, osobitne na relevantných trhoch, ktorých podmienky nie sú pre zdravú hospodársku súťaž úplne vyhovujúce.

Vzhľadom na zvýšený počet podnetov v rozličných sektoroch hospodárstva v oblasti kontroly čerpania prostriedkov z európskych štrukturálnych a investičných fondov,³ považujem za potrebné hlbšie vzdelávať podnikateľov v oblasti práva ochrany hospodárskej súťaže, nakoľko stále vnímam deficity v poznaní pravidiel súťažného práva, najmä na prieniku hospodárskej súťaže a verejného obstarávania. Domnievam sa, že tieto dve sféry sa navzájom značne ovplyvňujú, napríklad dostatočný počet konkurentov prispieva aj k efektívnejším a kvalitnejším procesom verejného obstarávania.

Ako dôležitú súčasť práce PMÚ považujem proaktívne monitorovanie diania na trhu, poukázanie na problematické body a zabezpečenie ich včasného riešenia, vykonávanie sektorových štúdií najmä s ohľadom na nové relevantné trhy a preverenie, či vytvárajú vhodné

---

³ <https://www.antimon.gov.sk/data/att/122/3181.85a901.pdf?csrt=7943975918671616708>

prostredie pre ich rozvoj. Podľa web stránky PMÚ posledná sektorová štúdia bola vytvorená v roku 2020 a bola zameraná na maloobchodný predaj pohonných hmôt.⁴

Počas pandémie sa ukázalo ako nevyhnutné vedieť efektívne pracovať na diaľku a využívať informačné technológie. Vnímam však flexibilnejší výkon práce z domu v súkromnom sektore než vo verejnom sektore. V tomto smere preto vidím potenciál pre zlepšenie, čo však vyžaduje dostatočné materiálne zdroje na zabezpečenie (nielen na počítačové vybavenie, ale aj zabezpečenie kybernetickej bezpečnosti a ochrany pred nežiaducim únikom elektronických údajov) a spoľahlivý ľudský personál.

---

⁴ <https://www.antimon.gov.sk/sektorove-studie-a-analyzy/?csrt=7943975918671616708>

Akým spôsobom by som chcel naplniť víziu rozvoja a fungovania PMÚ?

1/ Zlepšenie podmienok pre podnikanie podporou zdravého konkurenčného prostredia

Uvedenému cieľu by napomohli:

- efektívnejšie *ex ante* posúdenie legislatívnych návrhov, a tak zabránenie prijatiu takých noriem, ktoré majú negatívny dopad na hospodársku súťaž,
- pokračovať v poskytovaní konzultácií, vzdelávaní podnikateľov a verejnosti v oblasti práva hospodárskej súťaže (a to aj prostredníctvom aktívnejšej publikácie informácií o činnosti PMÚ), čím by sa eliminovali prípady porušenia predpisov a následných uložení sankcií,
- edukačnou činnosťou a informovanosťou pôsobiť viac výchovne a preventívne než ukladaním sankcií represívne a demotivujúco,
- výraznejšie a viac informovať o schémach štátnej pomoci,
- keďže právna úprava je viac menej ustálená, podporiť právnu istotu podnikateľského prostredia by bolo možné metodickým pokynom PMÚ, ktorý by obsahoval akýsi návod na vyhodnotenie vybraných činností predstavujúcich riziko z hľadiska práva hospodárskej činnosti pre samo detekciu podnikateľmi,
- doplniť metodické pokyny a usmernenia PMÚ, ktoré po prijatí nového zákona o ochrane hospodárskej súťaže doposiaľ neboli aktualizované, napr. usmernenie k výpočtu obratu,⁵
- skúmaním trhu zisťovať podmienky konkurenčného boja a dávať orgánom štátnej správy v dotknutej oblasti podnety na otvorenie trhov s menším počtom hráčov vhodnou legislatívou, a tým zároveň eliminovať prípady bid riggingu.

2/ Otvorená verejná správa v oblasti hospodárskej súťaže: posilniť edukáciu, verejný dialóg o pripravovaných opatreniach a komunikáciu cez sociálne siete

V tejto oblasti považujem za dôležité:

- informovať verejnosť o činnosti PMÚ, a to aj cez sociálne siete,
- svojím príkladom otvoreného prístupu podnietiť ďalšie orgány štátnej správy a samosprávy k aktívnej diskusii a vzájomnej spolupráci pri riešení prierezových otázok nastavenia vhodného trhového prostredia na Slovensku,

⁵ <https://www.antimon.gov.sk/usmernenia-a-pokyny-uradu-soft-law/?csrt=1454393596133136854>

- viesť dialóg s orgánmi verejnej správy a pomáhať im nastaviť právny rámec pre rozvoj konkurenčného podnikateľského prostredia, a tým posilniť *ext ante* ochranu hospodárskej súťaže,
- promptnejšie reagovať na aktuálny vývoj diania majúci dopad na trhové prostredie na Slovensku,
- ďalej vyvíjať publikačnú i vzdelávaciu činnosť,
- zvyšovať povedomie o práve hospodárskej súťaže.

3/ Doplniť personálne kapacity o zamestnancov s ekonomickým a IT vzdelaním

Z výročnej správy PMÚ za rok 2021 vyplýva, že 45,16 % zamestnancov má právnické vzdelanie, 32,26 % zamestnancov má ekonomické vzdelanie a 22,58 % zamestnancov dosiahlo iné vzdelanie.⁶

Je nesporné, že každý prípad práva hospodárskej súťaže musí byť starostlivo riešený nielen v kontexte právnej úpravy, ale aj z ekonomického hľadiska. Práve ekonomické súvislosti a dopady konania účastníkov na trh determinujú výsledok právneho posúdenia prípadu.

Dobrý tím ekonómov, ktorí sa dokážu rýchlo zorientovať aj vo fungovaní nových relevantných trhov, považujem za základ pre efektívnu prácu PMÚ, či už pri riešení konkrétnych prípadov, posudzovaníach informácií a potreby ich ochrany ako obchodného tajomstva alebo v rámci sektorových analýz.

Vzhľadom na rastúcu digitalizáciu považujem za dôležité mať v tíme aj kvalitných špecialistov na informačné technológie, ktorí by dotvárali novo vytvorený odbor špecificky zameraný na e-commerce a IT.

4/ Vytvoriť osobitný odbor profilovaný na e-commerce a sektor IT

V poslednom období je evidentný nárast využívania nákupu tovaru a služieb prostredníctvom e-commerce, zavádzanie stále nových informačných technológií a rozmach digitalizácie. Nové spôsoby obchodovania a modernizácia IT prinášajú so sebou aj nové problémy, a to aj v oblasti prieniku súťažného práva, práv duševného vlastníctva a poskytovania licencií.

Aspekty digitalizácie predstavujú rozsiahlu tému presahujúcu hranice jednej krajiny, a preto si podľa môjho názoru zaslúžia pozornosť osobitného odboru, ktorý by na úvod spracoval sektorovú štúdiu a pozorne sa venoval tomuto segmentu sledujúc aj trendy regulácie a vývoja

⁶ <https://www.antimon.gov.sk/data/att/122/3181.85a901.pdf?csrt=7943975918671616708>

v zahraničí. Zároveň očakávam, že takto profilovaný tím by lepšie rozvíjal cezhraničnú spoluprácu so subjektmi a orgánmi pôsobiacimi v iných štátoch.

5/ Zabezpečiť efektívnu prácu na diaľku a posilňovať kybernetickú bezpečnosť

Pandémia naučila súkromný sektor práce z domu, vďaka čomu si mohol zabezpečiť kontinuitu svojej činnosti. V rámci modernizácie považujem za vhodné, aby aj PMÚ bol pripravený podávať plnohodnotné výkony, hoci jeho zamestnanci budú na rôznych miestach. Berúc do úvahy požiadavku zvýšenia ochrany pred kybernetickými útokmi deklarovanú v Programovom vyhlásení vlády SR pre roky 2020 – 2024, vykonávať pravidelné audity kybernetickej bezpečnosti, vyhodnocovať slabé miesta vystavujúce úrad bezpečnostným rizikám a v nadväznosti na to prijať vhodné opatrenia na zabezpečenie sietí a informačných systémov.

6/ Mať schopných ľudí v tíme

PMÚ nie je stroj ani výrobná linka. Jeho činnosť determinuje predovšetkým schopný personál. Starostlivý výber zodpovedných, spoľahlivých zamestnancov s potrebnými znalosťami a jazykovými schopnosťami môže výrazne ovplyvniť činnosť úradu a nesmie byť podceňovaný. Je veľmi vhodné, aby išlo o ľudí, ktorí chcú pracovať pre štát nie pre pohodlnosť, ale pretože majú záujem pre verejné veci a záujem na riadnom fungovaní štátu. V dnešnej dobe je náročné nájsť takých ľudí, a preto je zároveň dôležité udržať si tých zamestnancov, ktorí tieto kritériá spĺňajú, vytvorením stabilného pracovného prostredia poskytujúceho dostatočnú finančnú motiváciu i osobnostný rozvoj. Z výročnej správy PMÚ vyplýva, že takmer tretina zamestnancov sa blíži k dôchodkovému veku (nad 50 rokov), zatiaľ čo len 5,56 % zamestnancov má do 30 rokov.⁷ Považujem preto za vhodné posilniť tím o mladých zamestnancov do 30 rokov a tak si vychovávať novú generáciu kvalitných ľudí zorientovaných a skúsených v problematike.

⁷ <https://www.antimon.gov.sk/data/att/122/3181.85a901.pdf?csrt=7943975918671616708>